Бр: 10-16
Скопје: ______________

Врз основа на член 10 и член 15 став (3) од Законот за контрола на државната помош („Службен весник на Република Македонија„ бр. 145/10), а постапувајќи по Известувањето за планирано доделување на помош бр. 10-16 од 13.01.2023 година, согласно Програмата за инвестирање во животната средина за 2023 година поднесено од Министерството за животна средина и просторно планирање бр. 08-179/1 од 10.01.2023 година, Комисијата за заштита на конкуренцијата на седницата одржана на 08.02.2023 година го донесе следното

Р Е Ш Е Н И Е

1. Комисијата за заштита на конкуренцијата при испитување на Известувањето за планирано доделување на помош бр. 10-16 од 13.01.2023 година, поднесено од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање како давател на државната помош, утврди дека:

1.1 Мерката содржана во Член 4 точка 1 од Програмата за инвестирање во животна средина за 2023 година под наслов **Изработка на техничка документација и изградба на канализациски системи и системи за одведување и пречистување на отпадни води во износ од 155.000.000 денари <u>не претставува државна помош</u>** во смисла на член 5 став (1) од Законот за контрола на државната помош;

1.2 Мерката содржана во Член 4 точка 2 од Програмата за инвестирање во животна средина за 2023 година под наслов **Реализирање на проекти и активности за подигање на јавната свест, едукација и обука во областа на животната средина во износ од 8.000.000 денари <u>не претставува државна помош</u>** во смисла на член 5 став (1) од Законот за контрола на државната помош**;**

1.3 Мерката содржана во Член 4 точка 3 од Програмата за инвестирање во животна средина за 2023 година под наслов **Поттикнување на образовни, истражувачки и развојни студии, програми и проекти за заштита и унапредување на животната средина и природата во износ од 7.000.000 денари <u>претставува државна помош</u>** во смисла на член 5 став (1) од Законот за контрола на државната помош, која како **хоризонтална помош** во смисла на член 4 став (1) точка 14) од Законот за контрола на државната помош и како **шема на помош** во смисла на член 4 став (1) точка 1) од Законот за контрола на државната помош ја доделува Министерството за животна средина и просторно планирање, при што **доделувањето на истата е дозволено како помош за заштита на животната средина** согласно член 8 став (2) точка д) од Законот за контрола на државната помош и член 15 и член 22 од Уредбата за условите и постапката за доделување на хоризонтална помош („Службен весник на РМ„ бр. 03/14), **<u>само во случаевите кога станува збор за финансирање на студии, програми, проекти и други слични активности за користење на обновливи извори на енергија</u>;**

1.4 Мерката содржана во Член 4 точка 4 од Програмата за инвестирање во животна средина за 2023година под наслов **Поддршка на мерки и активности за заштита и унапредување на природата во Република Северна Македонија во износ од 5.000.000 денари не претставува државна помош во** смисла на член 5 став (1) од Законот за контрола на државната помош

1.5 Мерката содржана во Член 4 точка 5 од Програмата за инвестирање во животна средина за 2023година под наслов **Поддршка на мерки и активности за заштита на животната средина во Република Северна Македонија во износ од 15.000.000,00 денари не претставува државна помош во** смисла на член 5 став (1) од Законот за контрола на државната помош

1.6 Мерката содржана во Член 4 точка 6 од Програмата за инвестирање во животна средина за 2023 година под наслов **Реализација на проекти и активности одобрени согласно Програмите за инвестирање во животна средина за 2021 и 2022 година во износ од 40.000.000,00 е оценета со Решение на Комисијата за заштита на конкуренцијата бр.10-133 од 13.01.2021 година и 10-138 од 26.01.2022** не претставува државна помош во смисла на член 5 став (1) од Законот за контрола на државната помош.

1.7 Мерката содржана во Член 4 точка 7 од Програмата за инвестирање во животна средина за 2023 година под наслов **Трошоци за спроведување на програмата во износ од 2.000.000,00 денари , не претставува државна помош во** смисла на член 5 став (1) од Законот за контрола на државната помош

О б р а з л о ж е н и е

Согласно член 10 од Законот за контрола на државната помош („Службен весник на Република Македонија„ бр. 145/10), Комисијата за заштита на конкуренцијата е надлежна за оцена и надзор на секој облик на поддршка, односно дали истата претставува или не претставува државна помош во смисла на Законот за контрола на државната помош.

Секој дավател на државната помош (дефиниран во член 6 став (1) од Законот за контрола на државната помош) е должен, според член 13 став (1) од Законот за контрола на државната помош, до Комисијата за заштита на конкуренцијата да достави известување за секој план за доделување на нова или промена на постојната државна помош, без оглед дали истата се доделува како индивидуална помош или како шема на помош.

Постапувајќи во согласност со обврската за известување, Министерството за животна средина и просторно планирање, како давател на државна помош до Комисијата за заштита на конкуренцијата достави Известување за планирано доделување на помош за Програмата за инвестирање во животна средина за 2023 година бр. 08-179/1 од 10.01.2023 година.

Комисијата за заштита на конкуренцијата утврди дека известувањето е уредно и ги содржи сите податоци предвидени во член 14 став (1) од Законот за контрола на државната помош, како и тоа дека известувањето е во согласност со Уредбата за начинот и постапката за поднесување на известување за доделување на државна помош, како и постапката за вршење надзор на постојната државна помош („Службен весник на Република Македонија„ бр. 142/11) и како ден на прием на уредно известување се смета 13.01.2023 година.

Комисијата за заштита на конкуренцијата во законски предвидениот рок го испита доставеното Известување за планирано доделување на државна помош согласно Програмата за инвестирање во животната средина за 2023година и ја утврди следната фактичка состојба:

- **Давател на државна помош е:** Министерството за животна средина и просторно планирање;

- **Корисник на државната помош е:** Шема на помош – Програма за инвестирање во животната средина за 2023година,

- **Правен основ за доделување на државната помош** претставува правниот акт врз основа на која се доделува помошта – член 172 став (4) од Законот за животна средина („Службен весник на Република Македонија“ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18).

За да се утврди дали една мерка преземена од страна на давателот на државната помош претставува државна помош, се оценува дали се исполнети на кумулативен начин четирите следни критериуми:

- Таквата мерка да опфаќа трансфер на државни средства;

- Да биде селективна;

- Да претставува економска поволност за примателот и

- Да има влијание врз конкуренцијата и трговијата

Оттука, при испитување на доставеното известување, Комисијата за заштита на конкуренцијата утврди дека мерката содржана во Член 4 точка 3 од Програмата за инвестирање во животната средина за 2023 година под наслов **Поттикнување на образовни, истражувачки и развојни студии, програми и проекти за заштита и унапредување на животната средина и природата во износ од 7.000.000 денари** претставува **државна помош** заради фактот што ги исполнува четирите кумулативни критериуми. Исто така ги анализираше и условите и критериумите кои треба да бидат исполнети за реализација на мерката која претставува државна помош.

При ваквата анализа Комисијата за заштита на конкуренцијата утврди дека мерката содржана во член 4 точка 3 од Програмата за инвестирање во животната средина за 2023 година претставува хоризонтална помош во смисла на член 4 став (1) точка 14) од Законот за контрола на државната помош, бидејќи хоризонталната помош е помош која се доделува за истражување и развој, заштита на животната средина, вработување, обука, услуги од општ економски интерес и активностите на малите и средните претпријатија, доделена во било кој облик, вклучувајќи го и обликот на ризичен капитал, чија цел е решавање на проблемите во сите индустриски гранки, односно региони.

Оттука, оценката дали доделувањето на државната помош од член 4 точка 3 од Програмата за инвестирање во животната средина за 2023 година е дозволено, Комисијата за заштита на конкуренцијата ја врши согласно одредбите на Уредбата за условите и постапката за доделување на хоризонтална помош.

Комисијата за заштита на конкуренцијата утврди дека доделувањето на мерката содржана во Член 4 точка 3 од Програмата за инвестирање во животната средина за 2023 година претставува дозволена државна помош само во случаевите кога станува збор за **финансирање на студии, програми, проекти и други слични активности поврзани со користење на обновливи извори на енергија, согласно член 15 и 22 од Уредбата за условите и постапката за доделување на хоризонтална помош.**

Мерките содржани во Член 4 точките 1,2,4,5,6 и 7 од Програмата за инвестирање во животната средина за 2023 година не претставуваат државна помош во смисла на член 5 став (1) од Законот за контрола на државната помош бидејќи истите не ја нарушуват, ниту може да ја нарушат конкуренцијата преку овозможување на економска предност на определено претпријатие која не би била можна без доделената државна помош или преку фаворизирање на производството на одредени стоки или давањето на одредени услуги. Следствено, наведените мерки не ја исполнуваат дефиницијата за државна помош дефинирана во членот 5 став (1) од Законот за контрола на државната помош. Според Комисијата за заштита на конкуренцијата овие мерки и активности кои се преземаат од страна на државата и се од општ карактер и се во насока на подобрување на условите воопшто во областа на заштита на животната средина.

Мерката содржана во Член 4 точка 6 од Програмата за инвестирање во животната средина за 2023 година **Реализација на проекти и активности одобрени согласно Програмата за инвестирање за 2021 и 2022 во висина од 40.000.000 денари** се однесува на мерки и активности кои се веќе оценувани од страна Комисијата за заштита на конкуренцијата со Решение 1**0-133 од 13.01.2021 година и Решение 10-138 од 26.01.2022** Заради горенаведеното, Комисијата за заштита на конкуренцијата одлучи како во диспозитивот на ова решение.

Согласно член 26 став (3) од Законот за контрола на државната помош тужбата не го одлага извршувањето на решението, освен во случај кога Комисијата за заштита на конкуренцијата ќе наложи враќање на незаконската или злоупотребената државна помош чие доделување не е дозволено.

Правна поука: Против ова решение може да се поднесе тужба за поведување на управен спор во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

ПРЕТСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЈАТА ЗА ЗАШТИТА НА КОНКУРЕНЦИЈАТА

Д-р Владимир Наумовски